

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор

Анатолій КОВРОВ

Наказ № 277 од. 30 січня 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ
ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ ВИПАДКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ
ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ ДОМАГАННЯМ І ДИСКРИМІНАЦІЄЮ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою

Одеської державної академії

будівництва та архітектури

Протокол № 6 від 30.01.2025р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією в Одеській державній академії будівництва та архітектури (далі - Положення), розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями.

Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України:

Конституція України;

Закону України «Про освіту»;

Закону України «Про вищу освіту»;

Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»;

Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод;

Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти;

Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок;

Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок;

Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО);

ДЕРЖАВНА СТРАТЕГІЯ забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року.

ОДАБА засуджує гендерне насильство, у тому числі, сексуальне домагання на робочому місці та в освітньому процесі, та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу. З метою попередження сексуальних домагань в ОДАБА заборонені:

- дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);

- утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);

- мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп) на підставі статі.

Положення застосовується під час працевлаштування, трудових відносин, оплати праці, освітнього процесу тощо .

Для цілей даного документу сексуальними домаганнями вважаються дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні/небажані пропозиції та/або зауваження, жарти, повідомлення та листи, демонстрація зображень тощо) або фізично (небажані доторкання та поплескування тощо), що принижують чи ображають особу, яка перебуває у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування.

ОДАБА зобов'язується дотримуватися Положення під час трудових відносин та навчального процесу. Адміністрація та Керівництво структурних підрозділів ОДАБА зобов'язані проводити внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на

підвищення рівня обізнаності трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань.

Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями (далі Комітет) відповідає за поширення інформації про попередження і боротьбу із сексуальними домаганнями в ОДАБА, проводить навчання трудового колективу та студентства щодо попередження сексуальних домагань, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження сексуальних домагань, отримує і розглядає скарги щодо порушення Положення.

Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями є постійно діючим комітетом при Ректоріві академії. Комітет зобов'язаний у своїй роботі дотримуватись засад поваги до приватного життя та захисту персональних даних.

Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями складається з чотирьох осіб (декан/ка студентів, два викладачі/чки ОДАБА - фахівців/фахівчинь з гендерної тематики з різних кафедр, а також представник/ця Студентського самоврядування). Склад Комітету затверджується керівництвом ОДАБА раз на три роки.

Комітет має право подавати пропозиції щодо вдосконалення даного Положення та інших внутрішніх положень та процедур щодо попередження і боротьби із сексуальними домаганнями.

В ОДАБА передбачено два шляхи реагування на випадки вчинення сексуальних домагань - формальний та неформальний. У разі можливості, сторони, залучені до даного випадку, заохочуються вирішувати ситуацію, що склалась, неформальним шляхом.

Застосування даного Положення не виключає можливість застосування норм чинного законодавства щодо захисту особою її прав.

2. ПОДАННЯ СКАРГИ ЩОДО СЕКСУАЛЬНИХ ДОМАГАНЬ

Якщо працівник/студент або працівниця/студентка ОДАБА вважають, що до них в академії було порушено Положення, він або вона можуть подати скаргу. Також задля дотримання власних прав особа, яка вважає, що до неї мають місце сексуальні домагання, заохочується безпосередньо та невідкладно повідомити особу, яка вчиняє відповідні дії, про необхідність їх негайного припинення.

Скарга подається до Комітету з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують скаргу. Скарга може бути подана протягом 30 днів із дня вчинення діяння або з дня, коли повинно було стати відомо про його вчинення.

Скарга може бути надіслана на електронну поштову скриньку декана студентів в або керівника студентського відділу кадрів/відділу кадрів. У зазначених підрозділах, а також офісі психолога-консультанта повинні знаходитись скриньки для поданих письмових скарг. Зазначені підрозділи невідкладно (протягом робочого дня) передають отримані скарги Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями.

3. РОЗГЛЯД СКАРГИ ЩОДО СЕКСУАЛЬНИХ ДОМАГАНЬ

Попередні консультації зі скаржником/скаржницею.

Після отримання скарги Комітетом за проведених консультації зі скаржником/скаржницею з представниками Комітету, скаржник/скаржниця може обрати наступні способи вирішення ситуації щодо сексуального домагання:

1. неформальна процедура
2. формальна процедура
3. відмова від необхідності реагування

3.1. Неформальна процедура

Комітет (представник комітету) отримує в письмовій формі від скаржника/скаржниці уточнюючі та додаткові деталі, пов'язані із сексуальним домаганням, зокрема дата, місце, час, особи, залучені до ситуації, свідки тощо.

Протягом 10 робочих днів Комітет зустрічається з особою, на дії якої було подано скаргу, та ознайомлює зі змістом скарги.

Протягом тридцяти днів Комітет проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 60 днів, з прийняттям відповідного рішення комітету.

У разі необхідності Комітет може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників ОДАБА, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається. Комітет вивчає скаргу, падає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла у зв'язку з сексуальними домаганнями (які не передбачають прийняття адміністративних / дисциплінарних рішень керівництва академії/ структур підрозділу).

У разі досягнення спільного рішення, воно оформляється в письмовій формі та підписується скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою.

Примирник такого спільного рішення повинен зберігатися в Комітеті протягом п'яти років.

3.2. Формальна процедура

Формальний шлях реагування на сексуальні домагання здійснюється в разі:

- 1.1. якщо скаржником/скаржницею обрано формальну процедуру;
- 1.2. відмови відповідача/відповідачки від неформальної процедури;
- 1.3. якщо шляхом неформальної процедури не було досягнуто спільного рішення;
- 1.4. якщо сексуальні домагання здійснювалися щодо неповнолітньої особи ;
- 1.5. якщо скарга була подана безпідставно.

Комітет в межах формальної процедури після отримання скарги обов'язково інформує керівництво академії. Протягом 10 робочих днів проводиться засідання Комітету на якому

вирішується чи скарга дійсно стосується сексуальних домагань і чи її розгляд належить до компетенції Комітету.

Протягом тридцяти днів від дня отримання скарги Комітет проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 60 днів, з прийняття відповідного рішення комітету. У разі необхідності Комітет з гендерної політики може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників ОДАБА, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається.

Висновок Комітету щодо відповідності скарги та рішення комітету щодо ситуації описаної в скарзі готується в межах встановлених строків та подається невідкладно керівництву академії, скаржнику/скаржниці, відповідачу/відповідачці.

На підставі рішення Комітету керівництво академії приймає відповідні рішення, передбаченні та дозволені законодавством, зокрема скасування доплат до зарплати зі спецфонду працівника/працівниці, винесення догани або звільнення працівника/працівниці, відрахування студента/студентки тощо.

У разі, якщо скарга щодо вчинення сексуальних домагань стосується неповнолітньої особи, Комітет обов'язково проводить зустрічі з батьками (законними представниками) неповнолітньої особи.

4. МОНІТОРИНГ ДОТРИМАННЯ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАПОБІГАННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ ВИПАДКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМ ДОМАГАННЯМ І ДИСКРИМІНАЦІЄЮ

У кінці календарного року Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями ОДАБА готує та оприлюднює для спільноти ОДАБА щорічний звіт, який містить, зокрема, наступні дані:

- проведенні Комітетом з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями, навчання щодо попередження сексуальних домагань;
- проведенні структурними підрозділами тренінги, навчання щодо попередження сексуальних домагань;
- кількість скарг щодо сексуальних домагань: загалом та по структурних підрозділах;
- аналіз питань, що були порушені у скаргах, поданих до Комітету з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями ОДАБА.

5. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ДРУКОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ І ПУБЛІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ

Задля поширення даного Положення у власних онлайн і друкованих матеріалах, а також публічних висловлюваннях працівників ОДАБА:

- забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті (стосовно осіб чи групи осіб на основі статі);
- заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації;
- у аналітичних матеріалах (у випадку доречності) допускається можливість презентувати дані, беручи до уваги гендерну та недискримінаційну компоненти аналізу (наприклад, презентувати дані, дизагреговані за статтю).

Загалом у основних напрямках діяльності та в аналітичних матеріалах основних проєктів ОДАБА зобов'язується дотримуватися Положення.

Студентські організації та структурні підрозділи ОДАБА повинні дотримуватися у своїй діяльності, публічних висловлюваннях (повідомленнях) та публічних матеріалах засад гендерної недискримінації. У разі необхідності, з метою попередження гендерної дискримінації Комітет надає консультативну підтримку студентським організаціям та структурним підрозділам ОДАБА.

Керівництво ОДАБА має право у разі порушень вищезазначених положень щодо засад гендерної дискримінації вживати адміністративних заходів.

Про вищезазначені порушення, вчинені студентськими організаціями та структурними підрозділами, інформація надається Комітету через електронну пошту скриньку декана студентів або керівника студентського самоврядування/ відділу кадрів.